

Nr 137.

Af herr Nilsson i Bonarp m. fl., om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrad förläggningssort för vissa regementen.

Då ett närmare studium af den militära förläggningsfrågan helt visst vill gifva vid handen, att i flertalet fall alla nationalekonomiska principer därvid lämnats å sido och att ett betänkligt öfverskattande af våra ekonomiska resurser gjort sig gällande, så tvingas man inför den nedgång af vår skatteförmåga, som i år följdriktigt inställt sig, att allvarligt öfverväga, om ej Riksdagen lämnat Kungl. Maj:t alltför öppen fullmakt i hithörande stycken, och om det ej varit lyckligare och riktigare, att Riksdagen förbehållit sig någon granskningsrätt härutinnan. Man behöfver ingalunda därför glida öfver till en alldeles motsatt ståndpunkt och inbjuda Riksdagen att göra sig till domare i striden mellan olika samhällen i deras rent lokala utvecklingstäflan. En gyllene medelväg gifves nog äfven här såsom oftast eljest, och om Riksdagen förbehåller åt sig att åtminstone rätta *begångna misstag*, medan de ännu öfverhufvud kunna rättas, så synes oss detta vara det minsta man kan begära.

Man tvingas till en sådan uppfattning, då man närmare tager i betraktande de båda skånska infanteriregementenas beslutade förläggning. Tvärt emot kommissionens förslag förlägger Kungl. Maj:ts regering dessa båda regementen till i hög grad otjänliga och af ingen inom densamma förordade platser, nämligen Norra Skånska infanteriregementet till Kristianstad och Södra Skånska infanteriregementet till Lund.

På båda ställena uppoffras Sveriges bördigaste jord, som för att blifva duglig till militära öfningar nog får undergå särskild behandling. Och detta trots att provinsen redan har att bjuda på

mycket förträffliga öfningsplatser, hvika just på grund af sina företräden helt visst aldrig komma att fullständigt öfvergifvas, utan alltjämt bibehållas för en del öfningar, hvarigenom man ju blott tvingas till dubbla byggnader, dubbla anordningar. Hade det ej då varit riktigare att tillse, om ej just dessa platser med sina redan gjorda anläggningar och byggnader kunnat fortfarande användas utan alltför mycken nyanläggning och nybyggnad? Låter man sig ej alltför lätt fångas af den militära uniformiteten, utan verkligen vill för en gång frångå kasernbyggnadsprincipen med flera våningar och i stället använda sig af paviljongssystemet, kunde man nöja sig med att blott nybygga det antal paviljonger eller den kasern, som ytterligare fordras. Genom en sådan anordning skulle säkerligen ganska afsevärda begränsningar vinnas.

Särskildt för Södra Skånska infanteriregementet måste öfningsplatsen Refvingehed, *jämväl af kommissionen föreslagen*, anses vida öfverlägsen den nu bestämda invid staden Lund. Tillfälle till bad för trupp saknas i Lund så godt som fullständigt, under det att vid Refvinge förträfflig badplats finnes. Öfningsområdets användbarhet efter regn kan ej jämföras; skjutbana kan näppeligen anordnas vid Lund utan stora obehag och risker. Om man därjämte tager i betraktande, att staden Lund gjort relativt obetydliga uppoffringar för regementet och att staden numera såsom garanterande Lund—Refvingebanans skulder torde finna den klokaste finanspolitiken vara att bibehålla och möjligen öka banans trafikinkomster, så äro vi öfvertygade, att alla parters intressen här skulle kunna med lätthet sammanjämkas genom att bibehålla Refvingehed som mötesplats. Truppen får det alldeles gifvet bättre, underbefälet kan bo förmånligare och billigare, officerskåren kan välja boplats vid Refvinge, i Lund eller utmed banan och på så vis inrätta sig efter råd och lägenhet; genom banans anordnande med elektrisk drift skulle ännu bättre kommunikationsförhållanden kunna vinnas, som möjliggjorde detta.

Likaså i fråga om förläggningssort för Norra Skånska infanteriregementet synes man gjort ett olyckligt val. Skjutöfningarna skola här bedrifvas intill en mindre sjö med odlade och bebyggda marker tvärs öfver sjön som kulfång för de kulor, som hinna öfver sjön, hvadan ortsbefolkningen ständigt måste protestera. Kommissionen betecknar själf trakten omkring Kristianstad såsom »mindre gynnsam för infanteriutbildning». Enda skälet för förläggningen har antagligen varit samöfning med artilleriet, men man må med skäl

undra, om ej sådana samöfningar, som bäst torde bedrifvas under repetitionsöfningarne, kunna anordnas genom detachering af artilleri till annan plats. I hvarje fall har den omständigheten ej fått någon afgörande betydelse vid förläggningen af Bohusläns regemente. Någon hänsyn till staden Kristianstads önskingar synes här mindre erforderlig än i fråga om Lund, då — oss veterligen — några särskilda uppoffringar ej gjorts från stadens sida.

Vi tilltro oss ju ingalunda att kunna bedöma, hvar förläggningen helst borde vara, men det förefaller märkvärdigt, att i det järnvägsöfverspunna Skåne ett afstånd på några mil från stad skall anses omöjligt att tåla. Om någonstädes, vore väl här i kolgrufvedistriktet lämpligt att införa elektrisk drifkraft vid järnvägen och därigenom åstadkomma ökad hastighet och större antal tågförbindelser. Skulle man ändtligen nödgas att med kommissionen förorda en förläggning till Landskrona, om ej Ljungbyhed vore användbart, så är dock äfven den platsen att föredra framför Kristianstad. Vi tro emellertid ännu, att rätta platsen verkligen är Ljungbyhed.

Som bilagor aftrycka vi kommissionens förslag till förläggningsorter för dessa båda regementen samt dess promemoria om erforderliga markförvärf eventuellt vid Ljungbyhed, Landskrona och Refvingehed.

Kontrakt är visserligen avslutadt med Lunds stadsfullmäktige, men det synes oss, att ömsesidiga intressen kunna vara bäst betjänta med dess upphäfvande. Med Kristianstad torde ännu icke något aftal vara träffadt.

Kronan har förvärfvat för Lundaförläggningen behöfliga egendomen Arendala för 289,900 kronor och för Kristianstadsförläggningen egendomen Näsby för 537,800 kronor, men detta utgör blott delar af hvad som behöfs. Det är också gifvetvis långt fördelaktigare att låta denna produktiva jord förblifva jordbruksegendom och i stället som öfningsplatser begagna den improduktiva marken vid Refvinge och Ljungbyhed. Skillnaden i byggnadsbehof — rätt räknadt — torde utjämna dessa summor.

Det är att märka, att kostnaden för kasernerna, som år 1906 beräknades till cirka 1,500,000 kronor per regemente, sedan dess ökats till 2,200,000 kronor per regemente. Man får sålunda rundligt betala de vackra ritningar och af ökade anspråk föranledda merkostnader, som år ifrån år tillkomma. Riksdagen får bereda sig att till beviljade 21 miljoner kronor lägga ytterligare minst 10

miljoner kronor, som man förut ej tänkt sig. Och detta trots det, att vi ännu alltid vid infanteriet hafva och med säkerhet få räkna med blott sommaröfningar.

Går man vidare till Linköpingsförläggningen, torde ännu mera omotiverade saker vara att anteckna. Nog borde den nuvarande öfningsplatsen åtminstone varit användbar för den nya trängkåren, om man ej godkänt densamma som tillräcklig för ettdera grenadärregementet. Men man ville ej veta af annat än en schablonmässig lösning af förläggningsfrågan! . . .

Med stöd af det anförda och då ytterligare andra skäl tala för en revision af förläggningsfrågan, tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga i förnyad ompröfning alla de skäl — militära, nationalekonomiska och finansiella — som tala för en ändring af förläggningssort för vissa regementen.

Stockholm den 27 januari 1910.

N. Åkesson.

P. Nilsson
i Bonarp.

N. Nilsson
i Skärhus.

Jöns Jönsson.

Nils Jönsson.

Per N:son Bosson.

Esbjörn Persson.

Bilaga A.

FÖRSLAG

till

Förläggningssorter.

B) Kungl. Norra Skånska infanteriregementet.

Af utredningen rörande de föreslagna förläggningssorterna: Landskrona, Hälsingborg, *Ljungby hed*¹, Ängelholm och Hörby, framgår: att Landskrona ur öfnings- och utbildningssynpunkt är öfverlägset de öfriga platserna, bland hvilka Hörby måste sättas näst efter Landskrona;

att Landskrona äfven med afseende å skjututbildningen erbjuder de största möjligheterna såsom varande den enda af de föreslagna förläggningssorterna inom Skåne, där fältskjutning i trupp å öfningsfältet kan äga rum; samt

att förläggningskostnaderna blifva billigast i Landskrona.

Då sålunda Landskrona är att föredraga framför öfriga platser, utom möjligen därutinnan, att det är sjöstad, har kommissionen beslutat att som förläggningssort för Norra Skånska infanteriregementet i första rummet föreslå Landskrona, men, för den händelse Landskrona i egenskap af kuststad icke skulle anses lämplig, i andra rummet förorda Hörby.

¹ Kursiveradt af motionärerna.

C) Kungl. Södra Skånska infanteriregementet.

För detta regemente hafva följande förläggningssorter föreslagits, nämligen: Lund, *Refvinge hed*¹, Malmö och Eslöf. Sistnämnda plats ligger visserligen icke inom regementets inskrifningsområde, men denna omständighet anser kommissionen icke äga afgörande betydelse, enär en omreglering af inskrifningsområdena bör enligt kommissionens åsikt kunna utan alltför stora olägenheter åstadkommas.

Vid öfvervägande af de föreslagna förläggningssorternas inbördes företräden har kommissionen funnit:

att Eslöf i militäriskt afseende har de största betingelserna, särskildt beträffande skjutbana samt samlings- och mobiliseringsförhållanden;

att en förläggning till Eslöf måste i sin helhet ställa sig för statsverket ekonomiskt fördelaktigare än en förläggning till någon af de öfriga föreslagna platserna.

Kommissionen har därför beslutat att såsom förläggningssort för Södra Skånska infanteriregementet föreslå Eslöf i första rummet och att, därest Eslöf, såsom liggande utom regementets inskrifningsområde, icke skulle af Kungl. Maj:t finnas lämpligt, i *andra rummet* förorda *Refvinge hed*¹.

¹ Kursiveradt af motionärerna.

Bilaga B.

Promemoria

rörande öfningsfält och föreslagna markinköp vid de ifrågasatta förläggnings-
orterna för Norra och Södra Skånska infanteriregementena.

Ljungbyhed.

Till lösen af gällande arrendeaftal för omkring 11,6 hektar kaserntomt (egofigurerna nr 78 och 79 å senaste landtmätarekarta öfver Herrevadsklosters kronoegendom) beräknas med stöd af ett af domänintendenten Ivar Månsson afgifvet yttrande, som här bifogas, bil. 3 b, en summa af 6,000: — kronor.

Landskrona.

Kronan äger redan ett öfningsfält med en areal af 27 hektar.

Staden erbjuder:

Kaserntomt	13 hektar.
Till tillökning af ofvannämnda fält	51 »
Ett skjutbaneområde, omkring	16 »
Öfningsfält vid Heljarp—Saxtorp, omkring	244 »
Regementet skulle således, sammanlagdt, erhålla till sin disposition omkring.....	351 hektar
däraf vid staden omkring	107 »
och vid Saxtorp, på omkring 7—8 km. från kasern- tomten.....	244 »

Staden erbjuder sig att uppfylla marken å skjutbanan till 0,5 meter öfver medelvattenståndet i Öresund. Afståndet från kasern-tomt till skjutbana är 1,7 kilometer. Ytterligare markinköp har icke satts i fråga.

Refvingehed.

Mötesplatsens nuvarande, för öfningar användbara område utgör omkring 144,5 hektar. Kommissionen anser nödvändigt, att följande områden tilläggas mötesplatsen, se bil. 3 c: Af förra fanjunkarebostället, Refvinge nr 3 och 10, *egofigurer*na A och B med en sammanlagd areal af omkring 106,3 hektar;

därå varande arrendeaftal lösas för	kronor 23,200: —
Den så kallade Kalfmosse, C, 25 hektar, lösas för	» 10,880: —
Egofiguren D, 45 hektar, skänkes af Refvinge kommun	» — — —
Egofiguren E, 7 hektar, köpes för	» 16,000: —
Egofiguren F, 26,5 hektar, köpes för	» 25,000: —
Dessutom anser kommissionen önskvärdt, att området G, 24 hektar, inköpes för	» 90,000: —
och smålägenheterna å H, 5,3 hektar, inköpas för	» 6,000: —
Således skulle markinköp och dyl. åsamka kronan en utgift af	summa kronor 171,080: —

Regementet skulle efter verkställda inköp få till sin disposition ett område af sammanlagdt omkring 393 hektars storlek.